

Ամեն օր կերտարակուի : — Հառը 10 փարայ է : — Պօլիս բաժանորդ ըլլալ ուղղը մէկ արծաթ Մէճիա պիտի վճարէ 100 թուոց համար իսկ գաւառաց մէջ 23 դրչ, դարձեալ 100 թուոց համար , թղթատարութեան ծախքէ ազատ ըլլալով : — Ծանուցման առողը 40 փարայ է մէկ անգամի համար : — Լրագրիս վերաբերեալ նամակ եւ ուրիշ որ եւ է գրութիւն պէտք է ուղղել առ Տնօրէնն ի Ղալաթիա Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ վարի պրանը կից հոր Գրատունը :

Ա. Ձ Գ Ա Յ Ի Ն

Այլ համոզուեցանք թէ՛ մեր Հռոմէական սիրելի ազգայինք այսուհետեւ պիտի կրնան թօթուել խորտակել բռնակալութեան անտանելի լուծ մը , որ տարիներէ ի վեր իրենց պարանոցներուն վրայ ծանրացած՝ գէպ ի չարաշուք դերութիւն մը կը տանէր զիրենք եւ մեր սիրտերը կը ճնշէր գառնութեամբ վշտաց : Ուրախ եմք խմանալով որ , մեր Հռոմէական ազգայինք բաւական չհամարելով անցեալ կիւրակէ օրուան շարժումները՝ զոր ըրին Բերայի եւ Միջագիւղի եկեղեցեաց մէջ ընդգէմ Հասունեանի , իւր կոնգակին եւ միանգամայն Առաքելեանի տեղապահական պաշտօնակալութեան գէմ , — ուրիշ ցոյցերով ալ այս անգամ կ'այայտեն իրենց դժգոհութիւնը եւ իրենց ազատութեան կրակն : Բերայի ոստիկանութիւնը եւ հետեւաբար կայսերական կառավարութիւնն ալ խնայաւ այս շարժութիւն Հռոմէական Հայք գրեթէ առհասարակ ընդգէմ են Հասունեանի , եւ միաբանութեամբ ու հաստատամտութեամբ

զինեալ են տասյալել բռնակալութեան այս Հռոմէական պատուարը՝ որուն հիմունքը վատիկանէն բերուած դրուած են Հայ—Լատինի մը ձեռօք . . . :

Բերայի ոստիկանութիւնը Հռոմէական ազգայիններէն քանի մը հոգի կանչելով ուղեր է յորդորել որ եկեղեցւոյ մէջ այսպիսի շարժումներ չընեն , եւ մինչդեռ զանոնք երաշխաւորութեան տակ ձգելու վրայ է եղեր , ուրիշներն խմբովին եւ առանց կանչուելու ներկայացեր են ոստիկանութեան եւ խնայուցեր են թէ իրենք ալ Հասունեանը՝ իւր զրկած տեղապահն ու անոր հաստատութեան կոնգակը չուղղներէն են . առկէց զատ բազմատուրուգիր հանրագրեր ոստիկանութեան հասեր են որոնք միեւնոյն յայտարարութիւնը կրնեն կառավարութեան : Ոստիկանութիւնը , այս յայտարարութեանց վրայ , տրձակեր է իւր կանչածները առանց երաշխաւոր առնելու :

Ահա , այս վիճակին մէջ կգտնուին հիմա մեր Հռոմէական ազգայինք : Անշուշտ պիտի հասնին անոնք իրենց

նպատակին, եթէ չյքանին: Կայտե-
րական կառավարութիւնը՝ որ անխը-
տիր իւր բոլոր հպատակաց ազատ
կենաց ու անդորրութեան կոխակա-
քի, — անտարակոյս պիտի կատարէ
իրենց լանդիրը և թող չպիտի տայ
որ իրենց կրօնական ու ազգային ա-
զատութեան նուիրական իրաւունք-
ները վատթիւննի խոնարհ խնկարկուի
մը անձնահաճ բռնակալութեան ներ-
քեւ տակաւին կոխկռտուին, և ամ-
բողջ ժողովուրդ մը՝ ազնիւ սղգի մը
մէկ մասը՝ իրեն դերի հեծէ տակա-
ւին:

Վատիկան պիտի համոզուի թէ՛
Հոյութեան տրիւնէ սերեալ այս ազ-
նիւ ժողովուրդը չլատինանար, չէթէ
Հատուն մը այլ եթէ ուրիշ քանի մը
Հատուններ և քան զՀատուն Հատուն-
ներ ջանահնար ըլլան լատինացուե-
լու: — Այո՛, կարելի է պահ մը գիւ-
թել աւ անդգայեցնել հայերը, բայց
ահա՛ այսպէս՝ իրրեւ Փիւնիկ հաւ-
կեննեմ կվերակենեղ անաման՝ իրաւանց
պաշտելի գրօշակը իրենց աւաջնարդ-
ունենալով, որուն առջիկ սլատկաւա-
նօք ծուեր կգնեն ամեն արդարասէր
ունձինք և ամեն արդարասէր կա-
ռավարութիւնք:

Այն իշխանութիւնը, որուն հի-
մունքը բռնակալութեան վրայ դը-
րուած են, ուշ կամ կանուխ պիտի
կործանի: Իշխանութիւն մը, մանա-
ւանդ կրօնական իշխանութիւն մը,
որ աստուածամարտ անպարտականու-
թեան վարդապետութեան մը վրայ
հիմնուած է, իրրեւ պառլի վրայ է
սկս, անշուշտ հիմն ի վեր պիտի ըլ-
լայ և հեաքն անդամ չպիտի մնայ:

Այսպէս պիտի ըլլայ վատիկան, ե-
թէ ի հիմանց Հոորդուի: Ի գուր
կաշխատի Հատուն. ահա՛ իւր բոլոր
աշխատութիւնները և յոյսերը յօգո-
կցնդին: Հայկական արիւնքը լատի-
նականին հետ խառնել անկարելի է:

Երկու օրէ ի վեր տիրած օգա-
յին յուզմունքն պատճառ եղաւ՝
Խոսկիւտարի Սէլամիյէի թաղեցւոց
յուզման քանի մը օր ալ երկարա-
ձրցելուն: Ամեն. Ս. Պատրիարք
Հայրը՝ չկրնալով երէկ Խոսկիւտար
անցնել, այսօր պիտի անցնի՝ վաղը
յիշեալ թաղի խորհրդականաց ընտ-
րական դարձողութեանց ներկայ դատ-
նուելու կամ աջակցելու համար:

ԽԱՌՆ ԼՈՒՐՆԸ

Վիեննայի մէջ մէկ քանի լրագիրք
հրատարակեր են թէ՛ Բ. Գուռը ան-
կախ իշխանութիւն մը պիտի տայ
պուլղանաց, ինչպէս Աւստրիա տուած
է Մանարաստանի: Այս հրատարակու-
թեան անհիմն ըլլալը յայտնի է՝ որով
հետեւ պուլղարները իրենց՝ արդի վի-
ճակէն դո՛հ ըլլալով այսպիսի պահան-
ջում մը չեն ընել, և եթէ օտար-
ներէ դրդեալ՝ այսպիսի շարժում մը
ցուցնեն, կայսերական կառավարու-
թիւնը անկարող չէ զանոնք հանդար-
տեցնելու:

— Կրտուի թէ՛ Եգիպտոսի Խոսկիւ
իշխանութեան պաշտօններուն մէջ
դանաւադրուր օսմանցիները հանելով
անանց տեղ բնիկ տեղացիներ դրեր
է, և թէ՛ Աթէնքէն Եգիպտոս եկող

կրեաական աստուածաբանական հեղինակներուն մէկ մէկ պաշտօն պիտի տրուի :

— Մայրաքաղաքիս հեղինակական գետապան Պ. Ռանկարէ Սթէնք ուղեորեցաւ, իւր կառավարութեան հրամանին համեմատ : Լուր կայ թէ Սթէնքի մէջ ուրիշ պաշտօն մը կամ փարիզի գետապանութիւնը իրեն պիտի տրուի, թէև ըսող ալ կայ որ Յունաստանի դանձուն նեղութեան պատճառաւ մայրաքաղաքիս գետապանութիւնը հիւպատոսութեան կամ գործակատարութեան մը պիտի փոխուի :

— Ստուգուած է որ իտալիոյ թագաւորը առաջին դարնան տեսութեան պիտի ելնէ Աւստրիոյ և թուրքիոյ կայսերաց :

— Կըսուի թէ Միսամի իշխանութեան տրուած արտօնութիւնները ջնջուելով, կողքաց կուսակալութեան հետ պիտի միանայ, և ընդհանուր կառավարութիւնը՝ Միսամի Բալլաքի Միւղիւրիս պէյին պիտի յանձնուի, վեզիրութեան աստիճանաւ :

— Դարձեալ տարածայնութիւն կայ թէ մայրաքաղաքիս, Լոնտոնի ու Պէրլինի գաղղիական գետապանները պիտի փոխուին :

— Քեաղրախանէէն մինչև Պէյօղլու, 300 ձիոց զօրութեամբ մեքենայի մը միջոցաւ, ջուր պիտի հանուի : Այս և ուրիշ միջոցներով թերեւ կարելի ըլլայ վերջ տալ ջուրի կողմանէ Պէյօղլուի բնակչաց տուած նեղութեան :

— Սելանիկի կողմը գտնուող Վարտար անուն գետը յորդելով չըջալայ գիւղերը կոխեր, ճամբաները

գոցեր և մէկ գիւղէն միւսը երթալ անհնար է ըրեր :

— Շամի և Պոմպէի իտալական հիւպատոսներն իրարու տեղ անցեր են :

— Սօփիայի մէջ 50—60 տարիներէ ի վեր նմանը չտեսնուած սաստիկ փոթորիկ մը ելնելով՝ գիւղաքաղաքին և գիւղօրէից մէջ բաւական վնասուց պատճառ եղեր է, սակայն բարեբաղդաբար մարդու վնաս չըկայ :

Հասկնալի թէ ողորտ թագաւորին սպանմանէն և անդղիական զօրաց նոյն երկրէն դառնալէն ի վեր, իրարու հակառակ երկու ցեղապետներ՝ Ղօպազի և Գասօ անուն կիլովուէին թագաւորութիւնը ձեռք ձըգելու նպատակաւ : Վերջին տեղեկութեանց նոյնիսկ Գասօ իրեններով յաղթուեր գերի ինկեր և Ղօպազի յաջողեր է Հասկնալի թագաւոր ըլլալ : Կըսուի թէ այս մարդը բաւական կրթուած մէկն է և կրնայ երկիրը զարգացունել :

— Գերմանիոյ քիմիադէտներէն մէկը փորձով հասկցեր է որ, 400 տըրամ խահուէի մէջ եթէ չորցած հացի միջուկէն (իշ) 20 տրամ խոսնուելով քաշուի, խահուէին համին ամենևին չվնասէր :

— Պերճիկոյի մէջ մեծ վանք մը 200ի չափ կաթնատու կով ունի եղեր, 4500էն աւելի վանականաց համար : Տեսնուելով որ այս կենդանեաց կաթերը օր յօրէ կքիչան, հովիւներէն մէկքանին ճամբեր և մէկքանին ալ

պատժել տուեր են կատարածելով թէ
առաջուց դադարի կկթեն ու կծա-
խեն : Սակայն այս կերպով ալ սկսեր
են կաթ չգտնել : Ուստի փորձի հա-
մար պահապան մը ղրեր են ախուր :
Այս պահապանը տեօեր է որ անդի-
էն ասդիէն մուկներ եղնելով այնպի-
սի ճարպիկութեամբ մը կովերուն
օտինքը կծեն, որ խեղճ կենդանի-
ները նեղութիւն չզգալով թող կու-
տան եղեր : Այս փորձին վրայ, վան-
քին մատակարարը ղդուշութեան մի-
շոյներ ձեռք առեր է :

Ա. Զ. Գ.

Խոսկիւտարի Աղբ. Խօսարանը
պիտի բացուի կիրակի (18 Յունիսար)
ժամը ճիշդ 7½ ին ի ճեմարան, ուր
պիտի խօսուի հետեւեալին վրայ :

«Ի՞նչ է պատճառն որ ազգային
գործադիր պաշտօնէից հրաժարա-
կաններն յաճախ տեղի կունենան,
ազգին գործերն երեսի վրայ կը մնան
և պատասխանատուութիւնն իրակա-
նութիւն չունենար : »

Ներկայութեան պայմանք են . Ա.
Մէկ զՂԶ. մուտք վճարել, — Բ.
Ներքին կանոնաց համեմատ վարուիչ :

Գ. ՅՈՒՆՍ. — ԳՈՆՍՈՒԻՏԷ

46 յուն. ուրբաթ .	երեկոյ	48	40
47 յուն. շաբաթ .	առաւօտ	48	43
	բացուեցաւ	48	41
	ժամը չորսին	48	

Փունջը կծախուի Պօլսոյ հայ գը-
րախաճառաց խանութները, ձեռքէ
ծախուելէ զատ :

— 34444 —

Գերեզմանք երիտասարդաց ա-
նուն գրքոյկը, երկրորդ անգամ գե-
ղեցիկ տպագրեալ, մայրաքաղաքիս
բոլոր հայ գրախաճառաց խանութ-
ները կծախուի : Գին բաղմնապատկե-
րին՝ 1½ Ֆրանկ, իսկ մէկ պատկերս
եղածինը՝ մէկ Ֆրանկ է :

Ասպարէզ Ազգային անուն հրա-
տարակութիւն մը մայրաքաղաքիս բո-
լոր գրախաճառաց քով կծախուի :
Ատոր հեղինակը Անճնուէր ընկերու-
թեան պանդուխտ աշակերտներէն մէ-
կըն ըլլալով, քաջալերութեան արժա-
նի է :

Արամեան օրացոյցը երկուշաբ-
թի օրէն ի վեր սկսաւ ծախուիլ մայ-
րաքաղաքիս բոլոր հայ գրախաճա-
ռաց խանութները :

Այս օրացոյցը ամեն կարգի ազ-
գայնոց համար խիստ օգտակար կըր-
նայ ըլլալ, որովհետեւ՝ բուն օրացո-
ցէն դատ՝ ուրիշ շատ կարեւոր տեղե-
կութիւններ կապարունակէ : Գինն ալ
արժանի է :

ՏԵՐՈՒՆ ԵՒ ՏԵՐ

Հ. Ս. ԱԼԱՃԱՃԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Բ. Յ. ԳԻՐԳԵՆԵԱՆ